

40. Tvær barnasögur og sagan
af litla blóminu.

6 blöð qto.

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Grunna litla var í 4. ári þegar Amma heumar sendi hana
uppi sveit til dvalar hjá dóttur sinni um nokkura
mánaða stund, þó móðir Grunna var dái. Amma
heumar hafði hent henni margar bókir og Faderwood
sitt kunnis hún reipreunandi, en stundum gat það m. bókir
við að hún fipadist í þó og þá átti hún erfitt með að
átta sig á þó, nema með þó að byrja á upphafi affur, en
þó hún vóri bókir hún, var hún stundum svo syfjnd, að
hún neuti ekki að byrja á þó affur, enda var Amma heumar
vön að leiddotta hana, þegar svona var við.

Að bókum sem móðir systir hennar bjó og hún fluttu til,
var gómul kona, móðir hús bókir dæns og hana bókir m.
Amma Grunna litlu, að halda henni sem fastast við
bókir idjuna, og þegar hún fór að heiman og kvæddi
vinnu sína, áminnti hún hana um að gleyma þó
nó ekki að lesa bókir sínar í kvöldin, einkum
Faderwood sitt. Grunna lofadi þó.

Þyrsta eða amma kvöldin, sem Grunna var í þessu nýja
heimili sínu og hálftu niður í hún, var gamla konan
sinni hjá henni, en af þó, að hún var eitthvað annars
hugar, fóti hún ekki effir bókir Grunna eins og systir.
Grunna byrjadi á Faderwoodinu - það heyrði gamla konan -
en þegar hún var komin fram í mitt Faderwood, fipadist

2.

hinn, en hélt þó áfram að leiða og sagði:

"O, góði guð! Þarna fipadist mér; en þú ert þú að fyrirgefa mér, að niðir maður ég ekki, hve langur ég var kominn in og héra er enginn á bönnum sem getur sagt mér tíð fyrir fólkid héra kann engar bönir!"

Kornni litli var stór og greindur drengur á 4. eða 5. ári. Mamma hans hafði oft sagt honum það, að ef hann taladi ljótt, bólvadi eða nefndi þann vonda, þá komi svartur blottur í tunguna á honum.

Einhverju sinni kom mamma hans inn í stofu og stendur þá Kornni litli fyrir framan spejilinn og segir: "Auskoti," og rétti úr úr sér tunguna, eftir að hafa sagt þetta. Síðan segir hann: "Djófull," og rétti úr úr tungu sinni betur; lokur segir hann: "Helviti" og rétti rétti hann úr úr sér tunguna svo langur sem hefur er. En er hann verður þess var, að móðir hans hefði stöðid hann að þessu og heyrð allt saman, segir hann bróðurum sínum:

"Hefdið þu hvad ég sagði, mamma? Var það ekki ljótt?"
"Já," sagði móðir hans, "og þú ert ekki stíllur að vera flengdur fyrir svona ljótt orðbragð."

2/4 7/1

2/24

"þjá," sagði Þómi, ofþóðrólega, "en ég var að reyna,
hvor þá væri sattu, sem þú hefir sagt mér, að ef ég seydi
ljótt - ofsetta var ljótt - þá komi svartur blettur
í tunguna á mér; en stó! Ef sé engan blett!"

———— a ————

4.

Einbeinnur gamli, spakvitur maður nýj, sat kold eit í
forselunni af linditri eitt, sem stóð í blóma sínu.
Hann var snjökvitur fyrir hótinu, ásynd hans var hein og fögur
enn hann svo bjart og stótt, að blómur í kringum hann stóð
grafkyrt og undrandi; þau sögdu: „Oho undursamleg vera er
maður. Þau lojdu hlustunar við, til þess að heyrja hvað gamli
maðurinn sagði, en hann sat niðri þarna hljóðurum stund og
lést yfir blómalæðinu, sem í kringum hann var og sjálf voru að
dást að því, hvað undursamleg vera hann væri. Þú varst þá hann
sem var að dást að því hvað undursamleg þú voru: Hann dást
að lit þeirri og tversu fögur þau voru og reglulega stöðvað: „Svo að
undursamleg verk gefur maðurinn eltri leyft of handi; hann
gefur eltri stöðvað svo að fallegan hlut, eins og þessi blómur,
hann í jafuvel bág með að stöpa þau í lungu sínu.“
Þannig hugaði gamli maðurinn og hvefjum of þessari hugum,
gat hann ekki orða brúðist, heldur sagði, svo all blómur heyrdu:
„Enginn annar en þú gefur gjört slíkt furðuverk, en þú sem
hefir séð þú,“ sagði hann, „stól aldrei deyja.“ Svo þagnaði hann
ofur litla stund, en sagði síðan: „Í samleiði er þú hér sjálfur,
hann er alstadar, í öllu og yfir öllum og í því ríður mest að
kíra í hann.“

En svo var það eit og minsta blómurum, sem heyrði þessi orð
gamla mannsins, að það fót að Leyja úr stöngullegu sínu,

of skinnu í allar áttir kringjum sig til þess að reyna að sjá þennan
 gud, sem gamli máðurinn var að tala um og var soðkvefjum af, en það
 kom ekki auga á neinu gud. En allt í einu staldrau hugur blómsins
 við og það hugsar sem svo: "Hvað er þarna upp í fjallsklíðinni? Það
 hefur verið. Skýldi það vera gud? Nei, það er bara hövldspokan, sem
 er að leðast niður fjallsklíðanna ofan í dalinn. En hver veit,
 hvern getur að gud sé nú annars í hövldspokunni. Gamli máðurinn sagði
 að þú væri alstáðar, í öllu og yfir öllu og að á því ríði most að trúa,
 því sé sem það gæði, mundi aldrei deyja. Og því þó, að í samleið
 sé þetta gud!"

Og svo lokadi lítla blómið hinni fögru blóma/brómu sinni undir
 nokkina og hugsadi um það sem hinni spakviti öldungur hafði sagt:
 "Sé, sem hafir séð gud, skal aldrei deyja, ef hann deins trúi í gud."
 - En svo kom haustid; blómstéiðid í augum og trjánum bleikadi,
 það varð gult, grátt og rautt í lifum, féll til jarðar vísid og dauðt;
 lítla blómið stóð eitthvíð eftir óskakkað í öllum sínum stéiðum; skak-
 vidrin og stormbrunnur stóð það af sér, því það tréði því sem það
 hafði kvefið: "Að sé sem hefir séð gud og trúi í hann, skal aldrei deyja."
 - Meðal trjánum var gómsul og hálfreystis grænihrústa, sem leugi
 hafði stáðid þarna og fúrad sig í því, að þetta lítla fögra blóm,
 stýldi stunda af sér allar haustvöðungjum og kuldaum, án þess
 að bléina eða fella eitthvíð einasta laufbláð sitt og því síður deyja
 ein og hín blómsins.

og þú væri í öllu og yfir öllu, einu í hövldspokunni og
 slugga hennar og blómið fót að stjálfa, það titrði, svo
 blómsin hrundu niður af því, saman skoppin og skakkað
 of kulda. - - - Lítla blómið var dauð.

67
Grenihristan gamla gat því ekki á sér setid heugur of spundi, lofs
litla blóminid: „Hvað er þú annars að hugsa, greyid þitt litla,
heldurdu ekki að þú verdir að deyja, eins og þú blómin, of alla
eins of þau fyrir frosti og kulda vetrarnis.“

Litla blóminid teggdi úr sér, leit hræglid niðr til grænihristunnar og sagði:
Veig þú ekki, sem er á vörðum svo gómd og hefir lifað svo lengi,
að sé sem hefir séð gud og trúir á hann, stál aldrei deyja.“

Hah-hah! Þyrist þú svo samkafa séð gud? spundi grænihristunnar
og var lítillsvindingur á lofti í haust haumar.

„Já,“ sagði litla blóminid, „ef þú trúir mér ekki stál ég sýna
þér hann, en þér ríður á að fona mér.“

Um leið og litla blóminid sagði þetta, kinkaði þá kolli af gleðingá-
magnu, eins og þú hafði séð gamla manniinn gjöra forðum og
síðan sagði það:

„Sto! úr sérdum kvöldstuggunar forast yfir með þokuminn
sem lidað ríður hléina þarna niður í dalinn og úr er gud að
koma. Þarna sérdum hann, gamla min.“

Og í sama bili kom þokur, heft og heft og myndaði kvöldstugg
um leið og þú leiddist niður til litla blómins og grænihristunnar
sem báðar voru, þá stundina, að hugsa um hann og einmitt að
hala um hann og þú sagði litla blóminid: Samarlega er þetta gud!

En grænihristan brætti launur, yglði sig, varð bálvond og sagði:

„En sérdum ekki, björninn þitt, að þetta er barn kvöldstugg.“

7.

þó hann, sem er að leðdarð niður í dalinn? Gætu svo ná vitlaust, óvör-
lingur, að sýla að þelja mér frá um að þetta sé gæð? Gætu viss um
að þú hvir þóir etli sjálf, kindin mín, ef þú barn þess þess mig um!"
Lítla blóinnid léggði einn úr sér. Það skinnandi og höfði í allar
áttir, ginnist í þoknum í þrenniskristlanu, sem úr stóð sig og
hrísti af fyrirlikningu, hatri og heidi. - -
"Já, þrenniskristlan sá áinu", hugaði lítla blóinnid, "er gömul,
og veit hváð hún syngr: Hún er líklega byggðasta og leðdarsta
kristlan héra í stóðginnunum."
Lítla blóinnid hóf að efast; það efadist um, að það hefði þelidret
efri þóir, sem gamli máðurinn sagði; það efadist um að það hefði stítil
hann rétt, en einhvern efadist það um að hann hefði sáph sath,
en það var í engum efa um að þrenniskristlan hefði rétt fyrir sér:
"Hún, sem var svo gömul og heyd héra í stóðginnunum. Þannig
hugaði úr lítla blóinnid, sem áður var svo trúad og samfotk um
að þú vör í áttu og yfí áttu, einnig í þá veld þoknum og
stugga hennar og blóinnid fór að stjálpa, það titrad, svo
þú blóinnis hruudu niður af þóir, samau stóðginn og stóðginn
af kulda. - - - Lítla blóinnid var láid!